

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

25 iunie 2015

CEB nr. 6/305

RAPORT

asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative
(nr.160 din 17.04.2014 , pentru lectura a doua)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare –proiectul de lege), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite din partea deputaților în Parlament, Comisiilor permanente de specialitate ale Parlamentului și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua.

Luînd în considerație faptul, că prin Legea nr.108 din 19.06.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost adoptate prevederi similare aferente actelor Băncii Naționale a Moldovei, Comisia a acceptat propunerile și obiecțiile de ajustare a proiectului de lege cu normele respective și a celor ce țin de conținut și de ordin tehnico-legislativ.

Urmează de menționat, că toate amendamentele, propunerile și obiecțiile sînt reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului Comisiei.

Luînd în considerație cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și în lectură finală în plen.

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

SINTEZA
Amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege
nr.160 din 17.04.2014

Nr. crt.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentelor, propunerilor, obiecțiilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4	5
1.			<p>Iurie Bolboceanu deputat în Parlament În proiectul de lege, se menționează necesitatea implementării unei norme juridice speciale, privind procedura de suspendare a actelor Comisiei Naționale a Pieții Financiare și examinarea acestora în instanța de judecată, cu stabilirea unor condiții și termeni prin derogare de la procedura generală. Abordarea respectivă nu poate fi acceptată din punct de vedere conceptual, deoarece contravine normelor constituționale.</p>	<p>Nu se acceptă. Conceptual, legislația permite stabilirea unor particularități în reglementare, prin norme/legi speciale care derogă de la actul legislativ general. În acest sens, în cadrul aplicării prevederilor indicate se va conduce de principiul de drept, conform căruia normele cu caracter special se aplică cu prioritate față de normele cu caracter general (<i>semper specialia generalibus derogant</i>). Acest principiu este consfințit expres de Legea nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative (art.6). Astfel, în baza principiului nominalizat, normele procedurii generale se vor aplica numai față de raporturile juridice care nu și-au găsit reglementare în normele speciale. Totodată, normele propuse reglementează procedura accesului la justiție, prerogativă exclusivă a statului, iar în anumite domenii statul poate avea o marjă de apreciere mai</p>

				<p>largă de reglementare.</p> <p>Reglementarea prin lege organică a dreptului/procedurii exercitării de către particulari a dreptului de acces la justiție nu presupune încălcarea a acestuia, decât dacă - principiul accesului la justiție se consideră încălcat atunci când acesta este prejudiciat în substanța sa sau altfel încălcat. Astfel, în sensul articolului 54 din Constituție, restrângerea unui drept este conformă alineatului (2)-(4) din aceeași normă constituțională, dacă este proporțională cu situația care a determinat-o și nu aduce atingere substanței acestui drept.</p>
2.	<p>Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare</p> <p>Art.22. – (1) Hotărârile și ordonanțele Comisiei Naționale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Hotărârile Comisiei Naționale intră în vigoare la data publicării, în caz că în hotărâre nu este indicat alt termen.</p> <p>(3) Ordonanțele Comisiei Naționale intră în vigoare la data emiterii.</p>	<p>Art. I. – Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117–126 BIS), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 22, alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Hotărârile cu privire la remedierea financiară, emiterea de prescripții, înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, retragerea sau suspendarea licenței participanților profesioniști și ordonanțele Comisiei Naționale intră în vigoare la data emiterii acestora, se</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlament</p> <p>La Art.I:</p> <p>a) La art.22 alin.(3) cuvintele ” emiterea de prescripții” de substituit cu cuvintele ” emiterea de prescripții și de interdicții”, iar cuvintele ”și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” de substituit cu cuvintele ” . Dacă comunicarea actului nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute de prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoștință, actul se consideră comunicat din momentul publicării în Monitorul Oficial și pe pagina web a Comisiei Naționale.”;</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.I, ce prevede modificarea și completarea Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pentru informare.</p> <p>Cerințele publicării sunt stabilite în alineatul (1), totodată, alineatul (2) concretizează suplimentar, regimul</p>

		<p>comunică destinatarilor contra semnătură sau prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire se efectuează la domiciliul sau sediul persoanei, după caz. În cazul în care comunicarea actului nu este posibilă prin una dintre metodele prevăzute în prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoștință, actul se consideră comunicat dacă este disponibil la sediul Comisiei Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a comunicării actului individual servește comunicatul oficial al Comisiei Naționale despre disponibilitatea actului cu caracter individual la sediul Comisiei Naționale, care se publică pe pagina web a Comisiei Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”</p>	<p>nr.192/1998: 1. <u>la pct.1</u>, sugerăm revizuirea în textului propus alin.(3) art.22, întrucât la art.22 alin.(1) deja este prevăzută norma generală potrivit căreia „hotărârile și ordonanțele Comisiei Naționale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”. Totodată, cu scop de rigoare juridică, urmează a se stabili termenul pentru publicarea pe pagina web a Comisie Naționale actelor menționate. Iurie Bolboceanu deputat în Parlament Articolul 22, alin.(3) al proiectului de lege (nr. 160 din 17.04.2014). În scopul executării art.22, alin.(3) din Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998, este necesar de a specifica termenul de publicare a hotărârilor cu privire la remedierea financiară, emiterea de prescripții, înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, retragerea sau suspendarea licenței participanților profesioniști și ordonanțele Comisiei Naționale pe pagina web.</p>	<p>comunicării anumitor categorii de decizii ale CNPF, stabilind cerințe cumulative în acest sens. Vezi redacția acceptată mai sus, Nu se acceptă. Vezi redacția acceptată mai sus. Nu se acceptă. Vezi redacția acceptată mai sus.</p>
--	--	---	---	---

3.	<p>Art.23. – Deciziile Comisiei Naționale pot fi atacate în instanța de contencios administrativ competentă. Contestarea sau acțiunea în justiție nu va suspenda executarea deciziilor Comisiei Naționale pînă la soluționarea definitivă a cauzei în instanța de judecată.</p>	<p>2. Articolul 23 va avea următorul cuprins: „Art. 23. – (1) Actele Comisiei Naționale sînt supuse controlului de legalitate în instanțele de contencios administrativ, conform procedurii stabilite de Legea contenciosului administrativ și cerințelor prezentei legi. Dispozițiile altor legi pot fi aplicate în cazurile privind contestarea actelor Comisiei Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite în prezenta lege.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului 2. la pct.2, ce prevede expunerea art.23 în redacție nouă: - <i>alin.(1)</i>, prima propoziție, sintagma „legea contenciosului administrativ” urmează a fi substituită cu sintagma „Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
4.		<p>Articolul 23 ... (3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestor acte la Comisia Națională, în termen de 30 zile de la data adoptării hotărîrii Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlament La Art.I: b) La art.23 alin.(3) lit.a) cuvintele ”sunt de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului contestat” de substituit cu cuvintele ”este un caz prima facie împotriva legalității actului contestat.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
5.		<p>Articolul 23 ... (3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului - <i>alin.(3)</i>, prevede că „Suspendarea</p>	<p>Nu se acceptă. Dreptul instanței de judecată în a suspenda din oficiu actul</p>

<p>poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestor acte la Comisia Națională, în termen de 30 zile de la data adoptării hotărârii Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.</p> <p>....(4) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, concomitent cu înaintarea acțiunii și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate, fiind de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului contestat;</p> <p>b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică privind circumstanțele litigiului care reclamă dispunerea urgentă a suspendării actului administrativ contestat, pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor</p>	<p>executării actelor Comisie Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată <i>numai la cererea reclamantului</i>, concomitent cu înaintarea acțiunii și doar în cazul în care sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: ...”.</p> <p>Suplimentar, la observațiile generale expuse în pct.3 al prezentului aviz, menționăm că potrivit art.21 alin.(1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr.793/10.02.2000, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, <i>instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.</i></p> <p>Or, instituirea prevederilor alineatului (3) art.23 din proiect, privind procedura dispunerii suspendării executării actelor Comisie Naționale numai la cererea reclamantului, va constitui o restrîngere nejustificată impusă de legiuitor sub aspectul independenței activității instanțelor judecătorești. Or, Legea contenciosului administrativ, prevede expres posibilitatea suspendării <i>din oficiu</i> a actului administrativ de către instanța de contencios administrativ. Totodată, normele de completare a <i>alin.(3) lit.a)</i>, și <i>lit.b)</i> urmează a fi concretizate prin definirea unor noțiuni noi, în sensul legii modificate, pentru a</p>	<p>administrativ reiese din interesul public întru suprimarea abuzurilor autorităților publice și reprezintă o particularitate a dreptului public,or potrivit normelor generale în materie de asigurare a acțiunii reglementate în Codul de procedură civilă (a se vedea art.174), instanța de judecată nu este investită cu această prerogativă, avînd în vedere principiul disponibilității procesului civil. Totuși, dreptul instanței de judecată în materie de apreciere a interesului public nu este exclus prin norma propusă.</p> <p>Astfel, interesul public reprezintă elementul intrinsec al actelor administrative a CNPF, or drept condiție cumulativă în suspendarea actelor administrative, reprezintă inclusiv, și demonstrarea că prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public.</p> <p>Prevederi similare se conțin în Legea nr.108 din 19.06.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (care conțin prevederi similare aferente actelor Băncii Naționale a Moldovei).</p>
--	---	--

		<p>reclamantului;</p>	<p>exclde tălmăcirile diferite ale motivelor �i argumentelor care "sunt de natură să creeze o <i>�ndoial� serioasă</i>" �i "au o <i>bază factologică</i>".</p> <p>Iurie Bolboceanu deputat în Parlament</p> <p>Articolul 23, alin.(3) din proiectul de lege (nr. 160 din 17.04.2014).</p> <p>Se înaintează instituirea unor prevederi derogatorii privind procedura de suspendare a actelor Comisiei Naționale a Pieții Financiare �i de examinare a acestora în instanța de judecată. Aceste prevederi vor constitui o restr�ngere nejustificată impusă de legislator sub aspectul independen�ei activit�ii instanțelor judecătorești, iar limitarea prerogativelor acordate reclamantului de a putea solicita instanței suspendarea actului administrativ, ca măsură asiguratorie p�n� la pronun�area hot�r�rii, face imposibilă apărarea persoanei împotriva încălcării neîntemeiate a drepturilor �i libertăţilor sale constituționale �i nu creează garan�ii de asigurare a legalit�ii, fapt ce contravine art. 6, art. 20 alin.(1) �i art. 114 din Constituție.</p> <p>Cu referire la completările propuse în alin (3), litera a), b), acestea nu pot fi acceptate av�nd la bază neclarit�i, semne coruptibile �i în special:</p> <p>Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, concomitent cu înaintarea acțiunii �i doar în cazul în care sunt întrunite</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi cele expuse mai sus.</p>
--	--	-----------------------	---	--

cumulativ următoarele condiții:

a) Motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sunt de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului contestat.

b) Reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică privind circumstanțele litigiului, care reclamă dispunerea urgentă a suspendării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului.

La pct. 2, art.23 din Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998 prevede expunerea în redacție nouă:

- alin.(3) prevede că "Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată doar la cererea reclamantului, concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu."

Or, instituirea prevederilor alin. (3), art.23 din proiect, privind procedura dispunerii suspendării executării actelor Comisiei Naționale doar la cererea reclamantului, va constitui o restrângere nejustificată impusă de legiuitor sub aspectul independenței activității instanțelor judecătorești. Legea Contenciosului administrativ prevede expres posibilitatea suspendării din oficiu a actului administrativ de către instanța de contencios administrativ.

			Menționăm că normele propuse în alin.(3), lit.a) și b) urmează a fi concretizate prin definirea unor noțiuni noi, în sensul legii modificate pentru a exclude interpretările motivelor și argumentelor.	
6.		<p>Articolul 23</p> <p>(5) Sarcina probațiunii întrunirii criteriilor de la alin.(4) din prezentul articol este pusă pe seama reclamantului. Până la proba contrară se prezumă existența unui interes public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor Comisiei Naționale.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>- la alin.(5), propunem substituirea cuvintelor ”și anexînd copia” cu cuvintele ”cu anexarea copieii”, iar textul ”precum și solicită Comisiei Naționale să prezinte referință pe marginea cererii de suspendare” urmează a fi exclus, ca fiind de prisos, reieșind din prevederile alin.(6) din proiect, precum și din prevederile art.186 alin.(2) din Codul de procedură civilă.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La alineatul (6) cuvintele ” și anexînd copia” se substituie cu cuvintele”cu anexarea copieii”, Potrivit art.186 alin.(1) și (2), Referința se depune la cererea de chemare în judecată, dar nu la cererea de asigurare a acțiunii. Iar, alin.(6) din Proiect, se referă la termenul de depunere a referinței asupra cererii de suspendare a actului administrativ.</p>
7.		<p>Articolul 23</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, pînă la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea actelor Comisiei Naționale cu privire la remedierea financiară, emiterea de prescripții, suspendarea sau retragerea licenței, aplicarea restricțiilor, inclusiv prevăzute de art. 9 alin.(1) lit.c) și h) din prezenta lege.</p> <p>(3) Suspendarea executării</p>	<p>Comisia drepturile omului și relații interetnice</p> <p>1.Norme expuse la Articolul I pct. 2, în alineatele (2) - (11), nu fac obiectul Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare, dar sunt norme procesuale și reglementează procesul de examinare în contencios administrativ, de aceea urmează a fi incorporate ca norme speciale, în măsura în care derogă de la normele generale, în Legea contenciosului administrativ, nr. 793 din 10 februarie 2000. Totodată, urmează a fi excluse normele care dublează (repetă) normele existente în Legea 793/2000. De exemplu: procedura de examinare a cererii prealabile și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea art. 23 alin. (1) și (2) din proiect, a fost introdusă pentru a asigura corelația cu prevederile art. art. 14-17 din Legea contenciosului administrativ, aferente respectării procedurii prealabile.</p> <p>În prezent, articolul 16 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000, prevede că, acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea</p>

	<p>actelor Comisiei Naționale poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestor acte la Comisia Națională, în termen de 30 zile de la data adoptării hotărârii Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.</p> <p>(4) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, concomitent cu înaintarea acțiunii și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate, fiind de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului contestat;</p> <p>b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică privind circumstanțele litigiului care reclamă dispunerea urgentă a suspendării actului administrativ contestat, pentru a evita prejudicierea gravă și</p>	<p>termenii stabiliți în alin. (2) art. 23 din pct. 2 al proiectului dublează normele din Legea contenciosului administrativ (art.14- 17).</p> <p>2.Urmează a fi utilizați termenii juridici consacrați în Legea 793/2000. De exemplu: 'acțiunile de contencios administrativ" să fie substituit cu sintagma "cererea de chemare în instanța de contencios administrativ".</p> <p>3.Este discutabilă derogarea de la alin. (3) art. 8 din Legea 793/2000, propusă proiect în alin. (10) din art.23, prin care se pune în jurisdicția instanței de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul Comisia Națională, astfel se exclude jurisdicția Curșii de Apel ca primă instanță de contencios pentru C.N.P.F. în alineatul următor, (11), se prescrie că încheierea judecătorească "poate fi atacată cu <i>recurs</i>" dar nu este precizată în care instanță se examinează recursul și dacă acesta se examinează în modul stabilit de art.423 din C.P.C.</p> <p>4.Proiectul conține și prescripții confuze, așa cum sunt "bază factologică" sau "prejudiciul care ar putea cauzat depășește interesul public" (art. 23 alin (3), Art. I), precum și stabilește <i>prezumția existenței unui interes public</i> (art. 23 alin (4), care: urmează a fi clarificate pentru o aplicare justă și echitabilă.</p>	<p>cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.</p> <p>Art. 17 alin.(1) lit.c) din Legea nr.793-XIV, indică, că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în judecată, în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.</p> <p>Redacția propusă se impune urmare a generalizării activității juridice de participare a C.N.P.F. în litigiile din domeniul contenciosului administrativ, și anume, interpretarea/aplicarea defectuoasă de către instanță a prevederilor art.23 din Legea nr.192-XIV din 18.11.1998 în raport cu deciziile C.N.P.F. care au fost contestate direct în instanța de contencios administrativ, evitîndu-se, astfel, soluționarea pe calea procedurii prealabile a pricinii civile (art.14-17 din Legea contenciosului administrativ), ceea ce contravine esenței instituției contenciosului administrativ. Respectiv, se impune modificarea redacției actuale a art.23 din Legea CNPF.</p> <p>În realitate, este un termen uzual întâlnit în actele legislative - afit în Codul de Procedură Civilă (vezi, de ex: art. 38,39,278...), cît și prevederile Legii contenciosului</p>
--	---	--	---

	<p>ireparabilă a intereselor reclamantului;</p> <p>(5) Sarcina probațiunii întrunirii criteriilor de la alin.(4) din prezentul articol este pusă pe seama reclamantului. Până la proba contrară se prezumă existența unui interes public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor Comisiei Naționale.</p> <p>(6) În cadrul examinării cererilor privind suspendarea executării actelor Comisiei Naționale, instanța de judecată citează părțile la proces, indicând data și ora desfășurării ședinței de judecată și anexînd copia cererii de suspendare a actului Comisiei Naționale, precum și solicită Comisiei Naționale să prezinte o referință pe marginea cererii de suspendare.</p> <p>(7) În termen de trei zile lucrătoare de la primirea copiei de pe cererea de suspendare a executării actelor Comisiei Naționale, Comisia Națională depune referința pe marginea acestei cereri.</p> <p>(8) Instanța de judecată este obligată să soluționeze cererea de suspendare a executării actelor Comisiei Naționale în cel mult 5 zile de la</p>		<p>administrativ nr.793/2000 (de ex: art.3, 6, 11,16 (2)-(3), 21(1), 25, 33) consacră termenul „acțiune”, inclusiv „acțiune în contencios administrativ”. Astfel, sintagma nominalizată este utilizată în corespundere cu regulile tehnicii legislative prevăzute de Legea nr.780/2001.</p> <p>Prevederi similare se conțin în Legea nr.108 din 19.06.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (care conțin prevederi similare aferente actelor Băncii Naționale a Moldovei).</p>
--	--	--	---

prezentarea referinței de către Comisia Națională sau de la data la care trebuia prezentată referința.

(9) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actelor Comisiei Naționale doar în cazul întrunirii cumulative a condițiilor prevăzute la alin. (4). Instanța de judecată pronunță o încheiere motivată privind suspendarea sau refuzul de suspendare a executării actelor Comisiei Naționale.

(10) Hotărîrea instanței de contencios administrativ privind declararea ilegală parțial sau total a actului normativ al Comisiei Naționale se transmite de îndată Comisiei Naționale și se publică neîntârziat pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.

(11) Acțiunile de contencios administrativ privind actele Comisiei Naționale sau nesoluționarea de către aceasta a unei cereri în termenul legal se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul Comisia Națională, cu condiția respectării obligatorii de către reclamant a procedurii prealabile, stabilite în alin. (3) al prezentului articol.

8.			<p>Ștefan Creangă deputat în Parlament art.23 de completat cu un alineat nou (12) în următoarea redacție: ”(12) Cererile de contestare a hotărîrilor Comisiei Naționale cu privire la remedierea financiară, emiterea de prescripții și interdicții, înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști și a ordonanțelor, se judecă în termen de 3 luni de la data depunerii.”</p>	Se acceptă.
9.	<p>Articolul 17. Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ ... (4) Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.</p>	<p>Art. II. – Articolul 17 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează: alineatul (4) se completează în final cu textul „, , iar termenul de 1 an prevăzut la alin.(6) este un termen de decădere”; se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) Pentru motive temeinice, în cazul actelor Comisiei Naționale cu privire la remedierea financiară, emiterea de prescripții, suspendarea sau retragerea licenței, aplicarea restricțiilor, inclusiv prevăzute de art. 9 alin.(1) lit.c) și h) din Legea nr.192-XIV din 12</p>	<p>Comisia drepturile omului și relații interetnice: Norma propusă în Articolul II, prin care se stabilește un termen de prescripție de 1 an, urmează a fi coroborată și cu norma alin. (2) art. 23 din Art. I. Folosirea sintagmei <i>”un termen de decădere”</i> nu este justificată, deoarece are același sens ca și termenul de prescripție, (a se vedea și textul în limbă rusă, care folosește același termen). Ștefan Creangă deputat în Parlament La Art.II modificările la alin.(6) art.17 de expus în următoarea redacție: ” la alin. (6) după cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se introduce textul „precum și actelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare”. Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului <u>La art.II</u>, care prevede modificarea și completarea art.17 din Legea contenciosului administrativ nr.793/2000, norma de completare a</p>	<p>Se acceptă. Modificarea la alin.(4) se exclude.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Norma respectivă există deja în Legea nr.793-XIV din 10 februarie 2000.</p>

		noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, cererea prin care se solicită anularea actului administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată și peste termenul prevăzut la alin.(1), dar nu mai târziu de 1 an de la data comunicării actului.”	articolului cu alin.(6) urmează a fi concretizată cu enumerarea ”motivelor <i>temeinic justificate</i> ”.	
10.	<p>Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003</p> <p>Articolul 166. Forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată</p> <p>(2) În cererea de chemare în judecată se indică:</p> <p>b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, codul fiscal, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant;</p> <p>Articolul 174. Temeiurile asigurării acțiunii</p> <p>La cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care</p>	<p>Art. III. – Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 174: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) La dispunerea măsurilor de asigurare a acțiunii în litigiile care vizează competențele Comisiei Naționale, instanța de judecată va aplica <i>mutatis mutandis</i> prevederile art. 23 alin. (3), (5)-(9) din Legea nr.192-XIV</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlament</p> <p>La Art.III:</p> <p>1.punctul (2) devine punctual (3) deoarece se propune de completat cu un punct nou (2) în următoarea redacție:</p> <p>” (2) La art.166 alin. (2) lit.b) după cuvintele „de reprezentant;” se completează în final cu cuvintele „dacă reclamantul locuiește în străinătate, va indica și domiciliul sau sediul său, ales în Republica Moldova unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;”</p> <p>Completarea propusă la art.166 alin.(2) lit.b) este una stringent necesară întru împiedicarea tergiversării examinării acțiunii or, în acest caz nu va fi necesară îndeplinirea procedurii comunicării actelor prin procedura comisiei rogatorii, ceea ce realmente tergiversează procesul cu mai mult de 6 luni.Norma respectivă este preluată din art.194 din Codul de procedură civilă al României.</p> <p>2.modificările la alin.(2) art.174 de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(3) La articolul 174 alineatul (2), după cuvintele „Băncii Naționale a</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.</p>	<p>din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.”</p>	<p>Moldovei” se introduc cuvintele “sau Comisiei Naționale a Pieței Financiare”, iar după sintagma “cu privire la Banca Națională a Moldovei” se introduce textul “și respectiv, prevederile art. 23 alin. (2)-(8) și (11) din Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare”.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><u>La art.III</u>, care prevede modificarea și completarea din Codul de procedură civilă, la art.174 alin.(2) după sintagma ”art.23 alin.(2) – (8)” se va completa cu sintagma „ și (11)”.</p> <p>Comisia drepturile omului și relații interetnice</p> <p>În Articolul. III norma de la pct. 2 care prescrie aplicarea <i>mutatis mutandis</i> a prevederilor din Lega 192/1998, urmează a fi revăzută, deoarece este confuză și contravine art. 19 din Legea 780/2001 actelor legislative. Termenul <i>mutatis mutandis</i> este folosit pentru prima dată în Cod, fără a se da definiția și are sens ambiguu, iar unele norme invocate (de ex.: alin. (2), (8) din art. 23) nu sunt aplicabile sau conexe procedurii de asigurare a acțiunii în instanța de drept comun.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Norma respectivă există deja în art.174 din Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003.</p>
---	--	---	--

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117–126 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 22, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârile Comisiei Naționale cu privire la procedura de remediere financiară, la emiterea de prescripții și interdicții, la înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, la suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști, precum și ordonanțele Comisiei Naționale intră în vigoare la data emiterii acestora și se comunică destinatarilor contra semnătură sau prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Dacă comunicarea actului nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute de prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoștință, actul se consideră comunicat din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.”

2. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Art. 23. – (1) Actele Comisiei Naționale sînt supuse controlului de legalitate în instanțele de contencios administrativ conform procedurii stabilite de Legea contenciosului administrativ și conform cerințelor prezentei legi. Dispozițiile altor legi pot fi aplicate în cazurile de contestare a actelor Comisiei Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

(2) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestora la Comisia Națională în termen de 30 de zile de la data comunicării răspunsului Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 de zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.

(3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, depusă concomitent cu înaintarea acțiunii, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate și este un caz *prima facie* împotriva legalității actului contestat;

b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică precum că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului;

c) prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat.

(4) Sarcina probațiunii întrunirii condițiilor menționate la alin. (3) revine reclamantului. Pînă la proba contrară se prezumă existența unui interes public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor Comisiei Naționale.

(5) În cadrul examinării cererilor privind suspendarea executării actelor Comisiei Naționale, instanța de judecată citează părțile în proces, indicînd data și ora desfășurării ședinței de judecată și anexînd copia de pe cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale, de asemenea solicită Comisiei Naționale să prezinte referința pe marginea cererii de suspendare.

(6) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea copiei de pe cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale, Comisia Națională depune referința pe marginea acestei cereri.

(7) Instanța de judecată este obligată să soluționeze cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale în cel mult 5 zile de la prezentarea referinței de către Comisia Națională sau de la data la care trebuia prezentată referința.

(8) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului Comisiei Naționale doar în cazul întrunirii cumulative a condițiilor menționate la alin. (3). Instanța de judecată pronunță o încheiere motivată privind suspendarea sau refuzul de suspendare a executării actului Comisiei Naționale.

(9) Hotărîrea instanței de contencios administrativ privind declararea ilegală, în parte sau în tot, a actului normativ al Comisiei Naționale se transmite de îndată Comisiei Naționale și se publică neîntârziat pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.

(10) Acțiunile de contencios administrativ privind actele Comisiei Naționale sau privind nesoluționarea de către aceasta în termen legal a unei cereri se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul Comisia Națională, cu condiția respectării obligatorii de către reclamant a procedurii prealabile prevăzute la alin. (2).

(11) Încheierea judecătorească privind suspendarea sau refuzul de suspendare a executării actului Comisiei Naționale poate fi atacată cu recurs în conformitate cu Codul de procedură civilă. Prin derogare de la art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen restrîns, care nu va depăși 10 zile de la data depunerii recursului.

(12) Cererile de contestare a hotărîrilor Comisiei Naționale cu privire la procedura de remediere financiară, la emiterea de prescripții și interdicții, la înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, la suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști, precum și cererile de contestare a ordonanțelor Comisiei Naționale se judecă în termen de 3 luni de la data depunerii.”

Art. II. – La articolul 17 alineatul (6) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006), cu modificările ulterioare, după cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei,” se introduc cuvintele „precum și al actelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”

Art. III. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130–134, art. 415), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 37¹ alineatul (2), după cuvintele „Băncii Naționale” se introduc cuvintele „sau actele Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.

2. La articolul 166 alineatul (2) litera b), după cuvintele „de reprezentant;” se introduc cuvintele „dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;”.

3. La articolul 174 alineatul (2), după cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se introduc cuvintele „sau pe cele ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare”, iar după cuvintele „cu privire la Banca Națională a Moldovei” se introduce textul „sau prevederile art. 23 alin. (2)–(8) și (11) din Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, după caz”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI